Mecanismul intim al creației

On Decembrie 31, 2015

Asumă-ți acea abordare a valorii care se înstăpânește într-un proces de descoperire, fără a epuiza premizele unei investiții majore în ceea ce rămâne etern.

În jurnalele sale, Eisenstein ne oferă în același timp o cheie pentru a pătrunde în mecanismul gândirii sale, în intimitatea în care se nasc opere lui. Remarcăm cât de variat, de mobil este mecanismul acesta intim al creației. Câte aparente contradicții, câte ipoteze diferite nu i-am cunoscut și nu-i vom cunoaște încă ! Câte detalii revelatoare se pierd din lipsă de documente. Câte altele, aparent anodine, ca o plimbare prin New York sau o vizită la Sing Sing, ne pot deschide ferestre noi spre acest univers pe care-l urmărim.

Eisenstein o știe și de aceea scrie în legătură cu metodele unei biografii a creației: *"Detaliile anecdotice, surprize sau accidente aparente nu trebuie să distragă atenția de la principiile de bază recunoscute ale unei munci artistice. Asemenea detalii firești ale biografiilor creatoare dau un sentiment de viață procesului de creație descris. Nu poate exista, sigur că nu, o schemă abstractă, aici, în cazul unui proces de creație pulsând de sânge"* . *

Leadership: Cu ce agent călăuzitor se învârte în contact cheia funcționării mecanismului gândirii tale, încât creația pe care o experimentezi să poată ajunge la revelația unui sentiment dublu, nemaiîncercat?

Cheia funcționării mecanismului unei gândiri sofisticate, asigurând transformările ce se petrec sub conducerea impulsului de a săvârși o lucrare excepțională, o introducere nouă în domeniul științei, se învârte în contact cu agentul călăuzitor: sentimentul de viață interioară, la răscrucea dintre cine ai fost și cine vei fi.

Cheia nu se deschide oricând, ci în timp, cu trudă și geniu, dobândindu-și semnificația numai în cadrul unei triple relații, ale cărei elemente sunt: conștiința de a fi parte a unei cuprinderi mai mari, puterea de a merge mai departe într-o direcție necunoscută și abilitatea de a utiliza propriul sine pentru a răspunde chemării de artist.

Deci, avem de a face cu revelația unui sentiment dublu, nemaiîncercat, de uimire și satisfacție, sau de mândrie și mirare, atunci când munca ta capătă valențe de operă de artă, nu de o sarcină împovărătoare și repetitivă. Un sentiment privitor la atingerea unei senzații de identitate în trecerea timpului, un fel de unitate, o formă de existență a unei diversități care rezultă din considerarea mai multor lucruri ca unul singur.

Sentimentul de viață care dă startul procesului de creație se poate concretiza într-un principiu de bază al muncii artistice numai dacă devine atât de intens încât să fie perceput ca o câștigare a facultăților imaginative, drept o oportunitate de dezvoltare a mijloacelor de expresie și a abilităților de comunicare estetică, drept un model de dialog al elementelor de limbaj plastic coerent și bine armonizat într-un concept original.

Sentimentele de viață care caracterizează un artist, prin opera careia îi dăruiește propriile bătăi ale inimii, sunt: simplitatea, delicatețea, aplecarea spre umilință, compasiunea, forța imaginativă. Ele nu trebuie să-și piardă însușirile în cazul unei experiențe revelatoare capabilă să determine schimbarea personală, cum oferă adesea romanele lui Stephen King sau filmele lui Alfred Hitchcock.

O cuprindere mare este dată de acea abordare a valorii care se înstăpânește într-un proces de descoperire, sub înrâurirea unei impresii vii de real, senzația că a pășit, așa ca printr-un miracol, dincolo de ecran, fără a epuiza premizele unei investiții majore în ceea ce rămâne etern. Iar pentru ca reproducerea unui subiect de cercetare să fie una de succes trebuie ca imaginea pozitivă a ceea ce încerci să sugerezi să se centreze pe „retina" existenței unei lumi deterministe.

La rândul ei, această lume intrată sub incidența mecanismului intim al creației, poate fi expresia unor aparente contradicții, ipoteze diferite referitoare la evoluție. Iar ceea ce poate deschide ferestre noi spre unitatea mistică a acestei lumi sunt detaliile anecdotice, surprizele sau accidente aparente. Acestea pot da un sentiment de viață procesului de creație descris.

Descoperirea drumului artistic, dinspre personaj spre eveniment, trebuie să asigure un maximum al experienței umane (de la aspectele sociale colective la cele mai intime), cu scopul de a oferi o adecvare a mijloacelor artistice la specificul vizual al subiectului abordat.

Mecanismul intim al creației reprezintă interacțiunea dintre efectele de fond ale descoperirii unei lumi noi și introducerea ei în domeniul științei, în contact cu agentul călăuzitor: sentimentul de viață interioară. Acest sentiment stă la baza muncii artistice.

* Notă: Ion Barna - *Eisenstein* , Editura Tineretului, 1966.

Source: https://neculaifantanaru.com/mecanismul-intim-al-creatiei.html